

וְעָאִיל לֹון לִימָא רַבָּא, כַּד אִיהוּ בְתוּקִפִּיהּ. וְכַדִּין יְהִיב לִיהּ שְׁלָם. הָדָא הוּא דְכְתִיב וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. (ע"ב). אָתוּ רַבִּי יִיסָא וְר' חֲזַקְיָה, וְנִשְׁקוּ לִיהּ, אָמְרוּ וּמָה כָּל הַגִּי מְלִין עֲלָאִין טְמִירִין גַּבְרָא, וְלֹא יִדְעָנָא. אֲזִלוּ. כַּד מָטוּ חַד בֵּי חֲקַל, חָמוּ בְעֵירֵי דְבֵי חֲקַל מְתִין, אָמְרוּ וְדָאֵי דְבָר דְבְעֵירֵי אִית בְּאַתְרָא דָּא.

אָמַר הֵהוּא יוֹדָאֵי, הָא דְאִמְרִיתוּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָטַל בְּמַצְרַיִם, כָּל אֵינֹון עֲאֲנִי, כָּל אֵינֹון בְּעֵירֵי. תְּלַת מוֹתְנֵי הוּוּ בְבְעֵירֵי. חַד, דְּבָר. וְחַד, אֵינֹון דְקָטִיל בְּרַד. וְחַד, אֵינֹון בּוֹכְרֵי דְבְעֵירֵי.

וּמָה הָוָה מוֹתְנָא דִילְהוֹן. אֲלֹא, הָא, כְּתִיב בְּקַדְמִיתָא, (שְׁמוֹת ט') הִנֵּה יָד יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה, אֲמַאי בְּכֻלְהוּ לֹא כְתִיב יָד יְיָ. אֲלֹא, הֲכֹא (נ"א לֹא כְתִיב יָד אֱלֹהִים אֲלֹא יָד ה') (ס"א אֵל יָד ה') אִיהוּ יָדָא בְּחַמְשָׁה אֲצַבְעָאן. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא כְתִיב, אֲצַבַע אֱלֹהִים הִיא. וְהֲכֹא כְלָהוּ חֲמֵשׁ אֲצַבְעָאן, וְכָל אֲצַבְעָא וְאֲצַבְעָא, קָטַל זֵינָא חָדָא. וְחַמְשָׁה זֵינִין הוּוּ, דְכְתִיב, בְּסוּסִים, בְּחֲמֹרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר, וּבְצֹאן. הָא חַמְשָׁה זֵינִין, לְחַמְשָׁה אֲצַבְעָאן, דְאִקְרוּן יָד. בְּגִינֵי כַךְ, הִנֵּה יָד יְיָ הוֹיָה וְגו' דְבָר כְּבִד מְאֹד. דִּהוּוּ מֵתִים מְגַרְמִייהוּ, וְאֲשַׁתְּכַחוּ מֵתִים.

בְּתַר דְלֹא אֶהְדְּרוּ מַצְרָאֵי, אֵינֹון אֲתוּון מְמֵשׁ, אֶהְדְּרוּ וְקָטְלוּ כָּל אֵינֹון דְאֲשַׁתְּאָרוּ. וְדָבָר, אֶהְדְּר בְּרַד. מָה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֲלֹא דָא בְּנִיחוּתָא, וְדָא בְּתַקִּיפוּ דְרוּגְזָא. וְתַרִּין אֲלִין, הוּוּ בְאַתְרָא חַד, בְּחַמְשָׁה אֲצַבְעָאן. תָּא חֲזִי, דְבָר אֲתוּון דִּהוּוּ בְּנִיחוּתָא, מוֹתְנָא בְּנִיחָא, דִּהוּוּ מְתִין מְגַרְמִייהוּ. בְּרַד, דְאֶתְהֲדְרוּ אֲתוּון בְּתַקוּף רוּגְזָא, וְקָטַל כְּלָא.

שְׁלוֹם הַבֵּית, וּמְכַנִּים אוֹתָם לֵים הַגְּדוֹל. כְּשֶׁהוּא בְּתַקְפוֹ, וְאִז נוֹתֵן בּוֹ שְׁלוֹם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם. כְּאִז רַבִּי יִיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה וְנִשְׁקוּ לוֹ. אָמְרוּ, וּמָה כָּל הַדְּבָרִים הַעֲלִיּוֹנִים הַלְלוּ טְמוּנִים אֲצִלְךָ וְלֹא יִדְעָנוּ? הַלְכוּ. כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְבֵית שְׂדֵה, רָאוּ בְהֵמוֹת שֶׁל הַשָּׂדֶה מֵתִים. אָמְרוּ, וְדָאֵי דְבָר שֶׁל בְּהֵמוֹת יֵשׁ בְּמִקְוֹם זֶה.

אָמַר אוֹתוֹ יְהוּדִי, זֶה שְׁאֲמַרְתֶּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִרְג בְּמַצְרַיִם כָּל אוֹתָם הַצֹּאן, כָּל אוֹתָם בְּהֵמוֹת. שְׁלֹשָׁה סוּגֵי מוֹת הָיוּ בְּבֵהמוֹת, אֶחָד דְּבָר, וְאֶחָד אוֹתָם שֶׁהִרְג הַבְּרָד, וְאֶחָד אוֹתָם כְּכוּרֵי הַבְּהֵמוֹת.

וְכֹה הָיָה הַמּוֹת שֶׁלָּהֶם? אֲלֹא זֶה כְּתוּב בְּתַחֲלָה, הִנֵּה יָד ה' הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה. לְמָה כְּכֹלֵם לֹא כְתוּב יָד ה'? אֲלֹא כְּאֵן (כְּתוּב יָד אֱלֹהִים, אֲלֹא יָד ה') (אֵל יָד ה') זֶה יָד עַם חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת, שֶׁהָרִי בְּתַחֲלָה כְּתוּב אֲצַבַע אֱלֹהִים הִיא, וְכֵאֵן כָּל חֲמֵשׁ הָאֲצַבְעוֹת, וְכָל אֲצַבַע וְאֲצַבַע הִרְגָה מִן אֶחָד. וְחַמְשָׁה מֵינִים הָיוּ, שְׁפָתוֹב בְּסוּסִים, בְּחֲמֹרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר, וּבְצֹאן. תְּרֵי חַמְשָׁה מֵינִים לְחַמְשׁ אֲצַבְעוֹת, שְׁנֹקְרָאֵת יָד. מִשּׁוּם כֵּךְ הִנֵּה יָד ה' הוֹיָה וְגו' דְבָר כְּבִד מְאֹד. שְׁהִיוּ מֵתִים מֵעֲצָמָם וְנִמְצְאוּ מֵתִים.

מֵאַחַר שֶׁלֹא חֲזְרוּ הַמַּצְרַיִם, אוֹתָן אוֹתִיוֹת מְמֵשׁ חֲזְרוּ וְהִרְגוּ כָּל אוֹתָם שֶׁנִּשְׁאָרוּ, וְדָבָר הַפֶּךָ לְבְרַד. מָה בֵּין זֶה לְזֶה? אֲלֹא זֶה בְּנִיחוּת, וְזֶה בְּתַקִּיף הַרְגָז, וְשֵׁנִי אֲלֵה הָיוּ בְּמִקְוֹם אֶחָד בְּחַמְשָׁה אֲצַבְעוֹת. כֹּא וְרָאָה, דְבָר אוֹתִיוֹת שְׁהִיוּ בְּנִיחוּת, מוֹת בְּמִנּוּחָה, שְׁהִיוּ מֵתִים מֵעֲצָמָם. בְּרַד שֶׁהִתְהַפְּכוּ הָאוֹתִיוֹת לְתַקִּיף הַרְגָז וְהִרְג הַכָּל.

יָתְבוּ בַּהֲהוּא חֶקֶל, חָמוּ עָאֲנִי דְאֲתִיִּין לְאֲתָר
 חַד, וּמִתִּין תַּמָּן, קָם הֵהוּא יוֹדְאֵי לְגַבֵּי הֵהוּא
 אֲתָר, וְחָמָא תְרִין קֹטְפִירִי, דְמַלְיִין אַקוּסְטָרָא.
 פְּתַח וְאָמַר, פְּתִיב (בראשית י"ב) וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גְדוֹל
 וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ וְהָיָה בְרַכְּהָ, הָאִי
 מְלָה דְרַבֵּי אֶלְעָזָר, דְּאָמַר, וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גְדוֹל,
 לְקַבֵּל לָךְ לָךְ. וְאֶבְרַכְךָ, לְקַבֵּל מְאָרְצֶךָ.
 וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ, לְקַבֵּל וּמְמוֹלְדִתְךָ. וְהָיָה בְרַכְּהָ,
 לְקַבֵּל וּמִבֵּית אַבִּיךָ. וְדָא לְקַבֵּל דָּא.

רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר, רְזָא דְחֶכְמָתָא הָכָא. וְאֶעֱשֶׂה
 לְגוֹי גְדוֹל, לְקַבֵּל סֹטֵר יְמִינָא. וְאֶבְרַכְךָ,
 לְקַבֵּל סֹטֵר שְׁמָאלָא. וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ, לְקַבֵּל
 סֹטֵר אֲמֻצְעִיתָא. וְהָיָה בְרַכְּהָ, לְקַבֵּל סֹטֵר
 אֲרַעָא דִּישְׂרָאֵל. וְכֹלְא רְזָא דְרִתִּיכָא קְדִישָׁא.
 תָּא חַזִּי, בְּאֲתַעְרוּתָא דְלִתְתָּא, אֲתַעַר לְעִילָא.
 וְעַד לָא יִתַּעַר לְתַתָּא, לָא יִתַּעַר לְעִילָא,
 לְאֲשַׁרְאָה עָלֶיהָ. מַה כְּתִיב בְּאַבְרָהָם, (בראשית י"א)
 וַיֵּצְאוּ אֹתָם מֵאוּר כַּשְׂדִּים. וַיֵּצְאוּ אֹתָם, וַיֵּצְאוּ
 אֲתוּ מִיְבֵעֵי לֵיָהּ. דְּהָא כְּתִיב וַיִּקַּח תְּרַח אֶת
 אַבְרָם בְּנוֹ (וְאֵת לוּט בְּנוֹ הָרִוּ) וְגו'ו'. מַהוּ וַיֵּצְאוּ אֹתָם.
 אֶלְא, תְּרַח וְלוּט נִפְקוּ עִם אַבְרָהָם וְשָׂרָה,
 דְּכִיּוֹן דְּאֲשַׁתְזִיב אַבְרָהָם מִן נוּרָא, אֲתַהֲדֵר
 תְּרַח לְמַעַבְד רְעוּתֵיהָ. וּבְגִין (דף ל"ב ע"א) פֶּה,
 וַיֵּצְאוּ אֹתָם. פִּיּוֹן דְּאִינּוֹן אֲתַעְרוּ בְּקַדְמִיתָא,
 אָמַר לֵיהּ קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לָךְ לָךְ.

רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לָךְ לָךְ. לְתַקוּנָךְ לְגַרְמָךְ.
 מְאָרְצֶךָ, מַהֵהוּא סֹטְרָא דִּישׁוּבָא דְאֲתָ
 תְּקִיל, דְּאֲתִילִידַת בֵּיהּ. וּמְמוֹלְדִתְךָ, מַהֵהוּא
 תּוֹלְדָה דִּילָךְ. וּמִבֵּית אַבִּיךָ, דְּאֲתָ אֲשַׁגַּח
 בְּשַׁרְשָׁא דְלַהוֹן. אֶל הָאָרְץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ,
 תַּמָּן אֲתַגְלִי לָךְ, מַה דְּאֲתָ בְּעִי, הֵהוּא חִילָא
 דְּמִמְנָא עָלָה, דְּאִיהוּ עֲמִיק וְסִתִּים. מִיָּד,
 וַיִּלָּךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יי'. וְאֲנִן קָא

יִשְׁבוּ בְּאוֹתוֹ שְׂדֵה, רְאוּ צֵאֵן
 שְׂפָאִים לְמִקּוּם אֶחָד וּמִתִּים שָׁם.
 קָם אוֹתוֹ יְהוּדֵי לְאוֹתוֹ מִקּוּם,
 וְרָאָה שְׁנֵי נַאדוֹת מְלָאִים אָרְס.
 פְּתַח וְאָמַר, פְּתוּב וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי
 גְדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ וְהָיָה
 בְרַכְּהָ. דְּכַר זֶה שֶׁל רַבֵּי אֶלְעָזָר
 שְׁאָמַר (בראשית י"ב) וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי
 גְדוֹל - כְּנֶגְד לָךְ לָךְ. וְאֶבְרַכְךָ -
 כְּנֶגְד מְאָרְצֶךָ. וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ -
 כְּנֶגְד וּמְמוֹלְדִתְךָ. וְהָיָה בְרַכְּהָ -
 כְּנֶגְד וּמִבֵּית אַבִּיךָ, וְזֶה כְּנֶגְד זֶה.
 רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר, סוּד הַחֶכְמָה יֵשׁ
 כָּאֵן. וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גְדוֹל - כְּנֶגְד צַד
 יְמִין. וְאֶבְרַכְךָ - כְּנֶגְד צַד שְׁמָאל.
 וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ - כְּנֶגְד צַד הָאֲמֻצְעָ.
 וְהָיָה בְרַכְּהָ - כְּנֶגְד צַד אָרְץ
 יִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּל סוּד הַמְּרַכְּבָה
 הַקְּדוּשָׁה.

בֵּא רְאָה, בְּהַתְעוּרְרוֹת שְׁלֵמְטָה
 מִתְעוּרָר לְמַעְלָה, וְעַד שֶׁלֹּא
 מִתְעוּרָר לְמַטָּה לֹא מִתְעוּרָר
 לְמַעְלָה לְשֵׁרוֹת עָלָיו. מַה פְּתוּב
 בְּאַבְרָהָם? וַיֵּצְאוּ אֹתָם מֵאוּר
 כַּשְׂדִּים. וַיֵּצְאוּ אֹתָם - וַיֵּצְאוּ אֲתוּ
 הָיָה צָרִיךְ (לְכַתּוּב!) שֶׁהָרִי כְּתוּב
 וַיִּקַּח תְּרַח אֶת אַבְרָם בְּנוֹ וְאֵת לוּט
 בְּנוֹ הָרִוּ וְגו'ו'. מַהוּ וַיֵּצְאוּ אֹתָם? אֶלְא,
 תְּרַח וְלוּט יֵצְאוּ עִם אַבְרָהָם
 וְשָׂרָה, שְׁכִינָן שְׁנַצּוּל אַבְרָהָם מִן
 הָאֵשׁ, חֲזוּר תְּרַח לְעִשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ,
 וְלִכְּן וַיֵּצְאוּ אֹתָם. פִּיּוֹן שְׁהֵם
 הַתְעוּרְרוּ תַחְלָה, אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לָךְ לָךְ.

רַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לָךְ לָךְ -
 לְתַקוּנָךְ, לְעֻצְמָךְ. מְאָרְצֶךָ -
 מְאוֹתוֹ הַצַּד שֶׁל הַיְשׁוּב שְׂאֲתָה
 שׁוֹקֵל, שְׁנוֹלְדִתְךָ בּוֹ. וּמְמוֹלְדִתְךָ -
 מְאוֹתוֹ תּוֹלְדָה שְׁלָךְ. וּמִבֵּית אַבִּיךָ
 - שְׁהָרִי הַשְּׂגִיחַ בְּשַׁרְשׁ שְׁלֵהֶם. אֶל
 הָאָרְץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ - שֶׁם אֶגְלָה לָךְ
 מַה שְׂאֲתָה מְבַקֵּשׁ. אוֹתוֹ כַּחַ
 שְׁמִמָּה עָלֶיהָ, שֶׁהוּא עֲמִק
 וְסִתוּם, מִיָּד - וַיִּלָּךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר

בְּעֵינַי לְמַהֲרָא לְמַנְדַּע רְזָא דְחַכְמָתָא (חסר).

דְּבַר אֱלִיּוֹ ה'. וְאַנּוּ רְצִינוּ לְלַכֵּת
מִכָּאן לְדַעַת סוּד הַחֲכָמָה.

(פֶּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר (צַפְנִיָּה ג') כִּי אִוּ אֶהְפּוּף אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקַרְא
כֻּלָּם בְּשֵׁם יי' לְעַבְדוֹ שְׂכָם אַחַד. וּבְתִיב (זַכְרִיָּה י"ד) וְהָיָה יי' לְמֶלֶךְ וְגו' בְּיוֹם
הַהוּא וְהָיָה יי' אַחַד וְשִׁמוֹ אַחַד).

(פֶּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר (צַפְנִיָּה ג') כִּי אִוּ אֶהְפּוּף אֶל
עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקַרְא כֻּלָּם בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ
שְׂכָם אַחַד. וּכְתוּב (זַכְרִיָּה י"ד) וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ וְגו'
בְּיוֹם הַהוּא וְהָיָה ה' אַחַד וְשִׁמוֹ אַחַד).

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיִיא הוּוּ אֲזִלִּי בְּאוּרְחָא. אָמַר
רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֵיִיא, אָמַאי אַתְּ שְׂתִיק, הָא
אוּרְחָא לָא אַתְתַּקֵּן, אֲלֵא בְמַלִּי דְאוּרִייתָא.
אַתְנַגִּיד רַבִּי חֵיִיא, וּבְכַה, פֶּתַח וְאָמַר, (בְּרַאשִׁית י"א)
וַתְּהִי שְׂרֵי עֶקְרָה אֵין לָהּ וְלָד וְוִי עַל דָּא, וְוִי
עַל הַהוּא זְמַנָּא דְאוּלִּידַת הַגֵּר לְיִשְׁמַעְאֵל.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיִיא הִיוּ הוֹלְכִים
בְּדַרְךָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֵיִיא,
לָמָּה אַתָּה שׁוֹתֵק, הֲרֵי הַדַּרְךָ לֹא
מִתְקַנֶּת אֲלֵא רַק בְּדַבְרֵי תוֹרָה?
נֶאֱמַר רַבִּי חֵיִיא וּבְכַה. (אָמַר לוֹ, מַהֲיִ?
אָמַר לוֹ, אוֹי וְכוּ') פֶּתַח וְאָמַר (בְּרַאשִׁית י"א)
וַתְּהִי שְׂרֵי עֶקְרָה אֵין לָהּ וְלָד. אוֹי
עַל זֶה! אוֹי עַל אוֹתוֹ זְמַן
שֶׁהוֹלִידָה הַגֵּר אֶת יִשְׁמַעְאֵל.

אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי, אָמַאי. וְהָא אוּלִּידַת
לְבַתָּר, וְהָיָה לָהּ בְּרָא גִזְעָא קַדִּישָׁא.
אָמַר לִיה, אַתְּ חֲמִי, וְאַנָּא חֲמִינָא, וְהָכִי
שְׂמַעְנָא מִפּוּמוֹי דְרַבִּי שְׂמַעוֹן מְלָה, וּבְכִינָא
(ס"א אָמַר לִיה מָאי הִיא אָמַר לִיה וְוִי וְכוּ') וְוִי עַל הַהוּא זְמַנָּא,
דְּבַגִּין דְשָׂרָה אַתְעַפְכַּת, פְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ט"ז)
וַתֹּאמֶר שְׂרֵי אֶל אַבְרָם וְגו' בָּא נָא אֶל שְׂפַחְתִּי
וְגו'. וְעַל דָּא, קַיִמָּא שְׂעַתָּא לְהַגֵּר, לְמִירַת
לְשָׂרָה גְבִירְתָּהּ, וְהָיָה לָהּ בְּרָא מֵאַבְרָהָם.

שְׁהוֹלִידָה הַגֵּר אֶת יִשְׁמַעְאֵל.
אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, לָמָּה? וְהֲרֵי
הוֹלִידָה אַחַר כֶּף, וְהָיָה לָהּ בֵּן גִּזְעָא
קַדוֹשׁ? אָמַר לוֹ, אַתָּה רוֹאָה וְאַנִּי
רוֹאָה. וְכַךְ שְׂמַעְתִּי מִפִּי רַבִּי
שְׂמַעוֹן דְּבַר, וּבְכִינִי. וְס"א אָמַר לוֹ מַה
הִיא אָמַר לוֹ וְוִי וְכוּ') אוֹי עַל אוֹתוֹ הַזְּמַן
שֶׁבְגַלְל שְׂשָׂרָה הִתְעַכְבָּה, כְּתוּב
(בְּרַאשִׁית טז) וַתֹּאמֶר שְׂרֵי אֶל אַבְרָם
וְגו' בָּא נָא אֶל שְׂפַחְתִּי וְגו'. וְעַל
זֶה עֲמִידָה הַשְּׂעָה לְהַגֵּר לְרֵשֶׁת אֶת
שָׂרָה גְבִירְתָּהּ, וְהָיָה לָהּ בֵּן
מֵאַבְרָהָם.

וְאַבְרָהָם אָמַר, (בְּרַאשִׁית י"ז) לוֹ יִשְׁמַעְאֵל יַחֲוֶיהָ
לְפָנֶיהָ, וְאַף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא בְרִיף
הוּא הָיָה מְבַשֵּׁר לִיה עַל יִצְחָק, אַתְדַּבֵּק
אַבְרָהָם בְּיִשְׁמַעְאֵל, עַד דְּקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא
אַתִּיב לִיה, (בְּרַאשִׁית י"ז) וְלִישְׁמַעְאֵל שְׂמַעְתִּיהָ וְגו'.
לְבַתָּר אַתְגַּזֵּר, וְעַל בְּקַיִמָּא קַדִּישָׁא, עַד לָא
יְפוּק יִצְחָק לְעֵלְמָא.

וְאַבְרָהָם אָמַר, לוֹ יִשְׁמַעְאֵל יַחֲוֶיהָ
לְפָנֶיהָ. וְאַף עַל גַּב שְׁהַקְדוּשָׁא בְרוּף
הוּא הָיָה מְבַשֵּׁר לוֹ עַל יִצְחָק,
נִדְבַק אַבְרָהָם בְּיִשְׁמַעְאֵל, עַד
שְׁהַקְדוּשָׁא בְרוּף הוּא הִשִּׁיב לוֹ,
וְלִישְׁמַעְאֵל שְׂמַעְתִּיהָ וְגו'. אַחַר
כֶּךָ נִמּוּל וְנִכְנַס לְבְרִית הַקְדוּשָׁא, עַד
שְׂטָרָם יִצָּא יִצְחָק לְעוֹלָם.

וְהָא חֲזִי, אַרְבַּע מָאָה שְׁנִין, קַיִמָּא הַהוּא
מְמַנָּא דְבְנֵי יִשְׁמַעְאֵל, וּבְעָא קָמִי קַדְשָׁא
בְרִיף הוּא, אָמַר לִיה, מָאן דְּאַתְגַּזֵּר אֵית לִיה
חוּלְקָא בְשִׁמְךָ. אָמַר לִיה אֵין. אָמַר לִיה וְהָא
יִשְׁמַעְאֵל דְאַתְגַּזֵּר, (וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאַתְגַּזֵּר בְּרַ תְּלִיסַר שְׁנִין)
אָמַאי לִית לִיה חוּלְקָא כֶּךָ כְּמוֹ יִצְחָק. אָמַר

וּבֵּא רָאָה, אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁנִים עָמַד
אוֹתוֹ מְמַנָּה שֶׁל בְּנֵי יִשְׁמַעְאֵל
וּבְקָשׁ לְפָנֵי הַקְדוּשָׁא בְרוּף הוּא.
אָמַר לוֹ, מִי שְׂנַמּוּל יֵשׁ לוֹ חֵלֶק
בְּשִׁמְךָ? אָמַר לוֹ, כֵּן. אָמַר לוֹ,
וְהֲרֵי יִשְׁמַעְאֵל נִמּוּל, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא
שְׂנַמּוּל בֵּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֲזַל לָמָּה אֵין
לוֹ חֵלֶק כֶּךָ כְּמוֹ יִצְחָק? אָמַר לוֹ,
זֶה נִמּוּל כְּרַאוּי וּבְתַקּוּנּוֹ, וְזֶה לֹא

כף. ולא עוד, אלא שאלה נדבקים בי כראוי לשמונה ימים, ואלה רחוקים ממני עד כמה ימים. אמר לו, ועם כל זה, פיון שנמול, לא יהיה לו שכר טוב בשביל זה?

אוי על אותו זמן שנולד ישמעאל בעולם ונמול, מה עשה הקדוש ברוך הוא? הרחיק את בני ישמעאל מן הדבקות העליונה, ונתן להם חלק למשה בארץ הקדושה בשביל אותה המילה שבהם.

ועתידים בני ישמעאל לשלט בארץ הקדושה כשהיא ריקה מהכל זמן רב, כמו שהמילה שלהם ריקה בלי שלמות, והם יעכבו את בני ישראל לשוב למקומם, עד שישתלם אותה זכות של בני ישמעאל.

ועתידים בני ישמעאל לעורר קרבות חזקים בעולם ולהתפנסות בני אדום עליהם, ויעוררו בהם קרב, אחד על היים, ואחד על היבשה, ואחד סמוך לירושלים, וישלטו אלה באלה, וארץ הקדושה לא תמסר לבני אדום.

באותו זמן יתעורר עם אחד מסוף העולם על רומי הרשעה, ויערף בה קרב שלשה חדשים, ויתפנסו שם עמים, ויפלו בידיהם, עד שיתפנסו כל בני אדום עליה מסופי כל העולם, ואז יתעורר עליהם הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב (ישעיה לז) כי זבח לה' בכצרה וגו'. אחר זה מה כתוב? לאחז בכנפות הארץ וגו'. ויכלה את בני ישמעאל ממנה, וישבר כל החילות-כחות שלמעלה, ולא ישאר כח למעלה על העם של העולם, אלא כח ישראל לבדו, זהו שכתוב (תהלים קכא) ה' צלף על יד מינף.

ליה, דא אתגזר פדקא יאות וכתיקונוי, ודא לאו הכי. ולא עוד, אלא דאלין מתדבקין בי כדקא יאות, לתמניא יומין ואלין רחיקין מני עד כמה ימים. אמר ליה, ועם כל דא, פיון דאתגזר לא יהא ליה אגר טב בגיניה.

ווי על ההוא זמנא, דאתיליד ישמעאל בעלמא, ואתגזר. מה עבד קדשא בריה הוא, ארחיק להו לבני ישמעאל, מדבקותא דלעילא, ויהב להו חולקא לתתא בארעא קדישא, בגין ההוא גזירו דבהון.

וזמינן בני ישמעאל, למשלט בארעא קדישא, כד איהי ריקניא מפלא, זמנא סגי, כמה דגזירו דלהון בריקניא בלא שלימו. ואינון יעכבון להון לבני ישראל לאתבא לדוכתייהו, עד דאשתלים ההוא זכותא דבני ישמעאל.

וזמינן בני ישמעאל, לאתערא קרבין תקיפין בעלמא, ולא תפנשא בני אדום עלייהו, ויתערון קרבא בהו, חד על ימא, וחד על יבשתא וחד סמוך לירושלים, וישלטון אלין באלין, וארעא קדישא לא יתמסר לבני אדום. בההוא זמנא, יתער עמא חד מסייפי עלמא, על רומי חייבא, ויגח בה קרבא תלת ירחין, ויתפנשוון תמן עממיא, ויפלו בידיהו, עד דיתפנשוון כל בני אדום עלה, מפל סייפי עלמא. וכדין יתער קדשא בריה הוא עלייהו, הדא הוא דכתיב, (ישעיה ל"ד) כי זבח לי' בכצרה וגו'. ולבתר דא מה כתיב, לאחוז בכנפות הארץ וגו' וישיצי לבני ישמעאל מינה, ויתבר כל חילין דלעילא ולא ישתאר חילא לעילא על עמא דעלמא, אלא חילא דישראל בלחודוי. הדא הוא דכתיב, (תהלים קכ"א) יי' צלף על יד מינף.